

Projektas Nr. 06, 2024 m. balandžio 20 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
SUSITARIMAS DĖL
BENDRADARBIAVIMO GYNYBOS SRITYJE

TURINYS

	Preambulė
1	Taikymo sritis ir tikslas
2	Apibrėžtys
3	Galimybė patekti į infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama, ir jais naudotis
4	Išankstinis gynybos įrangos, atsargų ir materialinių išteklių išdėstymas
5	Nuosavybė
6	Saugumas
7	Atvykimas ir išvykimas
8	Logistinė parama
9	Transporto priemonės
10	Pažymėjimai
11	Orlaivių, laivų ir transporto priemonių judėjimas
12	Baudžiamoji jurisdikcija
13	Sulaikymas ir galimybė palaikyti ryšius
14	Drausmė
15	Ieškiniai
16	Tarnybinėms reikmėms taikomos mokestinės išimtys
17	Asmeninėms reikmėms taikomos mokestinės išimtys
18	Įvežimas ir išvežimas tarnybiniais tikslais
19	Įvežimas ir išvežimas asmeniniais tikslais
20	Muitinės procedūros
21	Karinės veiklos aptarnavimo veikla
22	Karinio pašto skyriai
23	Valiuta ir jos keitimas
24	Įdarbinimas
25	Medicininės paslaugos
26	Sutarčių sudarymo procedūros
27	Rangovų statusas
28	Aplinkos apsauga, sauga ir sveikata
29	Komunalinės paslaugos ir ryšiai
30	Švietimo paslaugos
31	Įgyvendinimas ir ginčų sprendimas
32	Susitarimo įsigaliojimas, pakeitimai ir galiojimo trukmė
A priedas	Infrastruktūros objektai ir zonos, dėl kurių susitariama
B priedas	Vokietijos Rangovų, veikiančių pagal šį Susitarimą, sąrašas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Lietuva) ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybė (toliau – Vokietija), toliau abi kartu vadinamos Šalimis, o kiekviena atskirai – Šalimi;

suvokdamos savo teises ir įsipareigojimus pagal Šiaurės Atlanto sutartį;

atsižvelgdamos į tai, kad Vokietijos karinės pajėgos, jų išlaikytiniai ir Vokietijos rangovai bus Lietuvos Respublikos teritorijoje ir kad tokio Vokietijos karinių pajėgų buvimo tikslas yra remti Šalių pastangas palaikyti taiką ir saugumą abiem Šalims svarbiose ir naudingose srityse, įskaitant dalyvavimą vykdant bendras gynybos užduotis;

pripažindamos, kad Vokietijos karinių pajėgų buvimas padeda stiprinti Lietuvos Respublikos ir regiono saugumą ir stabilumą;

norėdamos dalytis atsakomybe už paramos minėtoms Vokietijos karinėms pajėgoms, kurios yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, teikimą;

pripažindamos, kad taikomas 1951 m. birželio 19 d. Londone pasirašytas ir 1953 m. rugpjūčio 23 d. įsigaliojęs Šiaurės Atlanto sutarties Šalių susitarimas dėl jų karinių pajėgų statuso (toliau – NATO SOFA), taip pat jo nuostatos dėl susitarimą papildančių atskirų susitarimų;

pripažindamos, kad taikomas 2020 m. birželio 30 d. Vilniuje pasirašytas ir 2021 m. rugsėjo 13 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo kitos valstybės teritorijoje (toliau – Lietuvos ir Vokietijos susitarimas dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo). Lietuvos ir Vokietijos susitarimas dėl ginkluotųjų pajėgų narių atvykimo bus taikomas laikinam buvimui Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurio trukmė neviršija 3 mėnesių;

pripažindamos, kad taikomas 2020 m. birželio 25 d. Vilniuje pasirašytas ir 2021 m. spalio 15 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos (toliau – Informacijos saugumo sutartis);

pripažindamos būtinybę stiprinti abiejų Šalių saugumą, prisidėti prie tarptautinės taikos ir stabilumo užtikrinimo ir didinti bendradarbiavimą gynybos ir saugumo srityse; ir

norėdamos sudaryti susitarimą dėl glaudesnio Vokietijos ir Lietuvos bendradarbiavimo:

susitarė:

1 STRAIPSNIS

TAIKYMO SRITIS IR TIKSLAS

1. Šiuo Susitarimu nustatomi Vokietijos ir Lietuvos glaudesnės partnerystės ir bendradarbiavimo gynybos ir saugumo srityse pagrindai bei papildomos NATO SOFA nustatytos sąlygos, kuriomis reglamentuojamas Vokietijos karinių pajėgų ir jų išlaikytinių buvimas Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat Vokietijos rangovų buvimo ir veiklos Lietuvos Respublikos teritorijoje šiame Susitarime nurodytais atvejais statusas ir sąlygos.

2. Šiame Susitarime neaptartiems klausimams taikomos atitinkamos NATO SOFA nuostatos.

2 STRAIPSNIS

APIBRĖŽTYS

Šiame Susitarime vartojamų sąvokų reikšmės yra tokios:

1. „Vokietijos karinės pajėgos“ – subjektas, kurį sudaro karinių pajėgų ir civilių komponento nariai, taip pat visas Lietuvos Respublikos teritorijoje esantis Vokietijos ginkluotųjų pajėgų turtas, įranga ir materialiniai ištekliai (įskaitant Vokietijos ar jos vardu valdomas transporto priemones, laivus ir orlaivius).
2. Sąvokos „karinės pajėgos“ reikšmė nustatyta NATO SOFA I straipsnio 1 dalies a punkte.
3. Išskyrus atvejus, kurie apibrėžti šio Susitarimo 12 ir 15 straipsniuose, sąvokos „civilių komponentas“ reikšmė nustatyta NATO SOFA I straipsnio 1 dalies b punkte ir taip pat apima:
  - a) ne Lietuvos nekomercinių organizacijų darbuotojus, kurie yra Vokietijos piliečiai arba nuolatiniai gyventojai, kurie nėra nuolatiniai Lietuvos gyventojai ir kurie vien tik siekdami prisidėti prie Vokietijos karinių pajėgų gerovės, moralės ar švietimo vyksta kartu su minėtomis karinėmis pajėgomis į Lietuvos Respublikos teritoriją; ir
  - b) Vokietijos karinių pajėgų įdarbintus išlaikytinius, įskaitant šio Susitarimo 21 ir 22 straipsniuose nurodytas karinės veiklos aptarnavimo paslaugas teikti įdarbintus asmenis, ir šioje dalyje minimų nekomercinių organizacijų įdarbintus išlaikytinius.
4. „Vokietijos rangovai“ – fiziniai asmenys, išskyrus Lietuvos Respublikos piliečius arba įprastai jos teritorijoje gyvenančius asmenis, arba juridiniai asmenys ir jų darbuotojai, kurie nėra Lietuvos piliečiai ir kurie įprastai negyvena Lietuvoje, kurie yra sudarę su šiame Susitarime nurodyta veikla susijusią rangos ar subrangos sutartį su Vokietijos federacine gynybos ministerija.
5. Sąvokos „išlaikytinis“ reikšmė nustatyta NATO SOFA I straipsnio 1 dalies c punkte, ji apima bet kurį asmenį, turintį šeiminį teisinį ryšį su karinių pajėgų arba civilių komponento nariu pagal siunčiančios valstybės įstatymus, sąvoka „išlaikytinis“ taip pat

apima karinių pajėgų ar civilių komponento nario šeimos narį, kuris:

- a) finansiškai, teisiškai ar dėl sveikatos būklės priklauso nuo tokio nario ir yra jo išlaikomas, b) naudojasi minėto nario gyvenamąja patalpa ir c) yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, turėdamas karinių pajėgų vadovybės sutikimą.
6. „Vokietijos atsiųstas personalas“ apima visus karinių pajėgų narius, civilių komponento narius, išlaikytinius ir Vokietijos rangovų personalą;
7. „Infrastruktūros objektai ir zonos, dėl kurių susitariama“ – Lietuvos Respublikos teritorijoje esantys ir Lietuvai priklausantys šio Susitarimo A priede išvardyti tokie infrastruktūros objektai ir zonos, įskaitant pastatus ir konstrukcijas, kuriais, turėdami Lietuvos Respublikos sutikimą, naudojasi Vokietijos karinės pajėgos, Vokietijos rangovai, išlaikytiniai ir kiti asmenys, dėl kurių abipusiškai susitariama.
8. „Vykdomas atstovas“ – abiejų Šalių gynybos arba krašto apsaugos ministerijos arba atitinkami jų atstovai.
9. „Oficiali Vokietijos informacija“ – Vokietijos Vyriausybei priklausanti, jos nurodymu sukurta, jos pačios sukuriamą arba jos kontroliuojama informacija.
10. „Oficialios pareigos“ – pareigos, prievolė ar veiksmas, kuriuos būtina ar leidžiama atlikti pagal statutą, reglamentą ar aukštesniosios karinės vadovybės ar civilių komponento nario, vykdam prižiūros funkciją, duotą įsakymą. Sąvoka „oficialios pareigos“ neapima visų veiksmų, kuriuos asmuo atlieka eidamas pareigas, o tik tuos veiksmus, kuriuos būtina ar pavedama atlikti kaip vieną iš to asmens atliekamų pareigų ar prievolių funkcijų.

3 STRAIPSNIS

GALIMYBĖ PATEKTI Į INFRASTRUKTŪROS OBJEKTUS IR ZONAS, DĖL KURIŲ SUSITARIAMA, IR JAIS NAUDOTIS

1. Vokietijos atsiųstas personalas ir kiti asmenys, dėl kurių abipusiškai susitariama, naudojasi infrastruktūros objektais ir zonomis, dėl kurių susitariama, vadovaudamiesi šio Susitarimo nuostatomis ir visiškai gerbdami Lietuvos Respublikos suverenitetą ir teisės aktų reikalavimus.
2. Vokietijos atsiųstam personalui, kaip abipusiškai susitariama, suteikiama teisė naudotis infrastruktūros objektais ir zonomis, dėl kurių susitariama, rengiant vizitus, mokymus, pratybas, manevrus, vykstant tranzitu, teikiant paramą ir vykdam susijusią veiklą, papildant orlaivius degalais, papildant laivų atsargas, orlaiviams leidžiantis ir teikiant jiems techninę pagalbą, laikinai remontuojant transporto priemones, laivus ir orlaivius, apgyvendinant personalą, užtikrinant ryšių palaikymą, sutelkiant ir dislokuojant karines pajėgas ir materialinius išteklius, iš anksto išdėstant įrangą, atsargas ir materialinius išteklius, teikiant paramą, kuri būtina saugumui užtikrinti, ir bendradarbiaujant, vykdam jungtinius ir daugiataučius mokymus, vykdam humanitarinę veiklą ir atliekant nelaimės padarinių likvidavimo veiksmus, vykdam operacijas ypatingomis aplinkybėmis, vykstant statyboms, kurios vykdomos kaip parama veiklai, dėl kurios abi Šalys susitarė, ir kitais tikslais, dėl kurių Šalys arba jų vykdomieji atstovai gali susitarti, įskaitant

Šiaurės Atlanto sutartyje nustatytus tikslus.

3. Lietuva tokius infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama, gali leisti naudoti išimtinai tik Vokietijos karinėms pajėgoms arba Vokietijos karinėms pajėgoms ir Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms ir (arba) kitoms NATO, ES arba partnerių pajėgoms bendrai.
4. Siekdama užtikrinti saugą ir saugumą Lietuva, remdama minėtą veiklą ir tikslus, gali leisti Vokietijos karinėms pajėgoms kontroliuoti patekimą į infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama ir kuriais leista naudotis išimtinai tik Vokietijos karinėms pajėgoms, ir derinti su Lietuvos institucijomis patekimą į infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama ir kuriais bendrai naudojasi Vokietijos karinės pajėgos ir Lietuvos ginkluotosios pajėgos.
5. Gavęs prašymą Lietuvos vykdomasis atstovas, kiek įmanoma, remia Vokietijos karines pajėgas, palengvindamas Vokietijos karinių pajėgų ir Vokietijos rangovų laikiną patekimą į valstybei priklausančią žemę ir infrastruktūros objektus (įskaitant kelius, geležinkelius, uostus ir aerodromus), kurie nepriklauso infrastruktūros objektams ir zonomis, dėl kurių susitariama, įskaitant ir Lietuvos valstybės ar savivaldybių turimus ar kontroliuojamus infrastruktūros objektus ir zonas bei privačią žemę ir infrastruktūros objektus (įskaitant kelius, uostus ir aerodromus). Vokietijos karinių pajėgų veikla šiame punkte minimose zonose gali būti atliekama tik turint kompetentingų Lietuvos institucijų sutikimą.
6. Šalys, sudarydamos galimybę patekti į infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama, ir naudodamosi minėtais objektais ir zonomis, tinkamai atsižvelgia į su veikla ir saugumu susijusius poreikius.
7. Lietuva, nereikalaudama nuomos ar kitokių mokesčių iš Vokietijos karinių pajėgų, leidžia joms naudotis visais infrastruktūros objektais ir zonomis, dėl kurių susitariama, įskaitant tuos, kuriais bendrai naudojasi Vokietijos karinės pajėgos ir Lietuvos ginkluotosios pajėgos.
8. Kaip dėl to tarpusavyje susitaria vykdomieji atstovai, Vokietijos karinės pajėgos ir Vokietijos rangovai, siekdami vykdyti šio Susitarimo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą ir tikslus, infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama, gali atlikti statybos darbus, pakeitimus ir patobulinimus. Vokietijos karinės pajėgos, vadovaudamosi abipusiškai sutarta tvarka, derina su Lietuvos kompetentingomis institucijomis veiksmus dėl tokių statybos darbų, pakeitimų ir patobulinimų ir remiasi abiem Šalims svarbiu tikslu, kad Vokietijos karinių pajėgų ar jų vardu įgyvendinamam bet kuriam tokiam projektui taikomi techniniai reikalavimai ir statybos standartai atitiktų abiejų Šalių reikalavimus ir standartus. Vokietijos karinės pajėgos tokiems statybos darbams, pakeitimams ir patobulinimams atlikti gali naudoti savo karinių pajėgų narių arba rangovų darbo jėgą.
9. Jei vykdomieji atstovai nesusitaria kitaip, Lietuva padengia infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama ir kuriais leidžiama naudotis išimtinai tik Vokietijos

karinėms pajėgoms arba kuriais naudojamosi bendrai, atliekamų statybos ir plėtros darbų išlaidas.

10. Šalys, jei jų vykdomieji atstovai nesusitaria kitaip, padengia infrastruktūros objektų ir zonų, dėl kurių susitariama, eksploatavimo ir priežiūros išlaidas proporcingai jų naudojimui.
11. Vokietijos karinių pajėgų įgyvendinami statybos projektai finansuojami pagal Vokietijos įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais reglamentuojamas lėšų naudojimas.
12. Lietuvos vykdomasis atstovas padeda Vokietijos karinėms pajėgoms vykdyti minėtą veiklą parūpindamas tokiems Vokietijos karinių pajėgų ar jų vardu atliekamiems statybos darbams, pakeitimams ir patobulinimams Lietuvoje būtinas licencijas ir leidimus bei įvykdydamas visus kitus tokiems darbams, pakeitimams ir patobulinimams Lietuvoje taikomus reikalavimus. Gavusios prašymą Vokietijos karinės pajėgos arba Vokietijos rangovai operatyviai pateikia informaciją, kuri būtina minėtoms licencijoms ir leidimams gauti.
13. Šalys bendradarbiauja planuodamos infrastruktūros objektų ir zonų, dėl kurių susitariama, apylinkėse ir netoliese esančių teritorijų panaudojimo ir plėtros galimybes siekdamos užtikrinti šio Susitarimo įgyvendinimą ilguoju laikotarpiu.

4 STRAIPSNIS

IŠANKSTINIS GYNYBOS ĮRANGOS, ATSARGŲ IR MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ IŠDĖSTYMAS

1. Vokietijos karinės pajėgos atveža, iš anksto išdėsto ir sandėliuoja gynybos įrangą, atsargas ir materialinius išteklius („iš anksto išdėstyti materialiniai ištekliai“) infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama, ir kitose vietose, dėl kurių susitariama. Vokietijos karinės pajėgos iš anksto derina su Lietuvos ginkluotosiomis pajėgomis tokių iš anksto išdėstytų materialinių išteklių, kuriuos Vokietijos karinės pajėgos ketina atvežti ar iš anksto išdėstyti Lietuvos Respublikos teritorijoje, rūšį, kiekį ir pristatymo tvarkaraščius, taip pat minėtus išteklius pristatančius Vokietijos rangovus.
2. Vokietijos karinių pajėgų iš anksto išdėstytais materialiniais ištekliais ir jiems laikyti skirtomis patalpomis naudojasi išimtinai tik Vokietijos karinės pajėgos arba jomis naudojamosi bendrai, kaip susitaria vykdomieji atstovai. Vokietijos karinės pajėgos turi priėjimą prie tokių iš anksto išdėstytų materialinių išteklių, teisę juos naudoti ir perduoti, taip pat turi nevaržomą teisę bet kada išvežti tokius iš anksto išdėstytus materialinius išteklius iš Lietuvos Respublikos teritorijos.
3. Vokietijos karinės pajėgos ir Vokietijos rangovai turi teisę nevaržomai patekti į saugojimo patalpas ir jomis naudotis visais su išankstiniu išdėstymu ir su iš anksto išdėstytų materialinių išteklių laikymu susijusiais tikslais, įskaitant tokių iš anksto išdėstytų materialinių išteklių pristatymą, tvarkymą, patikrinimą, naudojimą, remontą ir išvežimą, neatsižvelgiant į tai, ar minėtos saugojimo patalpos yra infrastruktūros objektai ir zonos, dėl kurių susitariama. Vokietijos karinių pajėgų ar jų vardu valdomiems orlaiviams,

transporto priemonėms ir laivams sudaroma galimybė patekti į Lietuvos Respublikos aerodromus ir uostus bei kitas vietas, dėl kurių susitariama, prirėkus pristatyti, saugoti, atlikti techninę priežiūrą bei išvežti iš Lietuvos Respublikos teritorijos Vokietijos karinių pajėgų iš anksto išdėstytus materialinius išteklius.

5 STRAIPSNIS

NUOSAVYBĖ

1. Visi pastatai, nekilnojamosios konstrukcijos bei infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama, surinktos ir pastatytos konstrukcijos, įskaitant Vokietijos pajėgų pakeistus ar patobulintus pastatus, nekilnojamąsias konstrukcijas bei infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama, surinktas ir pastatytas konstrukcijas, lieka Lietuvos nuosavybėje. Visi tokie Vokietijos karinių pajėgų pastatyti pastatai, konstrukcijos ir surenkamosios konstrukcijos tampa Lietuvos nuosavybe juos pastačius, tačiau Vokietijos karinės pajėgos jais naudojasi tol, kol jie Vokietijos karinėms pajėgoms tampa nebereikalingi. Vokietijos karinės pajėgos praneša Lietuvos vykdomajam atstovui, kai infrastruktūros objektas ar zona, dėl kurių susitariama, arba kuri nors jų dalis tampa nebereikalingi.
2. Vokietijos karinės pajėgos visus infrastruktūros objektus ir zonas, dėl kurių susitariama, ar kurią nors jų dalį, įskaitant Vokietijos karinių pajėgų pastatytus pastatus, nekilnojamąsias ir surenkamąsias konstrukcijas, grąžina kaip išimtinai Lietuvai priklausančią ir neįkeistą turtą, kai Vokietijos karinės pajėgos jų daugiau nebenaudoja. Šalys ar jų vykdomieji atstovai tariaisi dėl bet kurio infrastruktūros objekto ar zonos, dėl kurių susitariama, grąžinimo sąlygų, taip pat dėl Vokietijos atliktų patobulinimų ar statybų likutinės vertės kompensavimo.
3. Vokietijos karinėms pajėgoms ir Vokietijos rangovams priklauso nuosavybės teisė į visą įrangą, materialinius išteklius, atsargas, kilnojamąsias konstrukcijas ir kitą kilnojamąjį turtą, kuriuos jos įrengė, įsivežė arba įsigijo Lietuvos Respublikos teritorijoje šio Susitarimo įgyvendinimo tikslais, tol, kol jos neatsisako tokių teisių.
4. Šalys arba jų atstovai gali konsultuotis dėl galimybės perkelti ar įsigyti Vokietijos karinių pajėgų įrangą, kuri laikoma pertekline atsižvelgiant į Vokietijos poreikius, jei tokia galimybė būtų nustatyta Vokietijos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

6 STRAIPSNIS

SAUGUMAS

1. Šalys abipusiškai susitaria, kad Lietuvai tenka pagrindinė atsakomybė už saugumo užtikrinimą teritorijose, kurios yra už infrastruktūros objektų ir zonų, dėl kurių susitariama, ribų.
2. Lietuva imasi tokių priemonių, kurios yra būtinos Vokietijos karinių pajėgų, Vokietijos rangovų, išlaikytinių ir iš anksto išdėstytų materialinių išteklių apsaugai, saugai ir saugumui

užtikrinti bei oficialios Vokietijos informacijos apsaugai ir saugumui užtikrinti. Vykdydamos šį įsipareigojimą Lietuvos ir Vokietijos karinės institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užtikrinti saugumą ir apsaugą.

3. Lietuva leidžia Vokietijos karinėms pajėgoms naudotis visomis teisėmis ir įgaliojimais, kurie būtini Vokietijos karinėms pajėgoms naudojantis infrastruktūros objektais ir zonomis, dėl kurių susitariama, juos eksploatuojant, ginant ar kontroliuojant, taip pat taikyti atitinkamas priemones siekiant palaikyti ar atkurti tvarką ir apsaugoti Vokietijos karines pajėgas, Vokietijos rangovus ir išlaikytinius. Vokietija ketina derinti tokias priemones ir derina pajėgų apsaugos planus su atitinkamomis Lietuvos institucijomis.
4. Kariniam ir civilių personalui, kuris praėjo saugumo patikrinimą pagal Informacijos saugumo sutarties standartus, suteikiama galimybė patekti į visas kareivines, mokymų zonas, atsargų saugyklas ir kitus objektus, kuriuos prižiūri arba naudoja bet kurios Šalies vykdomasis atstovas. Bet kurios Šalies vykdomasis atstovas gali apriboti patekimą į tam tikrus objektus, kurie laikomi ypač saugotinais. Vokietijos vykdomasis atstovas nagrinėja Lietuvos vykdomojo atstovo prašymus suteikti galimybę patekti į ypač saugotinas zonas, jas tikrinti arba jose lankytis ir stengsis tokius prašymus patenkinti, jei tokios prieigos reikia Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytiems privalomiems įsipareigojimams vykdyti. Asmens sėkmingai praeito saugumo patikrinimo pažyma (*Konferenzbescheinigung*) laikoma patvirtinimu, kad asmuo praėjo saugumo patikrinimą.

7 STRAIPSNIS

ATVYKIMAS IR IŠVYKIMAS

1. Jei vykdomieji atstovai tarpusavyje nesusitaria kitaip, Lietuva atsisako savo teisės reikalauti patvirtinti papildomu parašu judėjimo įsakymų pagal NATO SOFA III straipsnio 2 dalies b punktą.
2. Vadovaudamasi NATO SOFA, Lietuva nereikalauja, kad karinių pajėgų nariai, turintys reikiamą asmens tapatybės kortelę ir galiojantį judėjimo įsakymą, atvykdami į Lietuvos Respubliką ir išvykdami iš jos pateiktų pasus ar vizas. Civilių komponento nariams, išlaikytiniams ir Vokietijos rangovams, norintiems atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją ar iš jos išvykti, pakanka turėti galiojančią Vokietijos gynybos ministerijos išduotą tapatybės kortelę, judėjimo įsakymą arba Vokietijos kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą, kuriuo patvirtinamas jų kaip civilių komponento nario ar išlaikytinio, ar Vokietijos rangovo statusas, ir galiojantį pasą. Lietuvos kompetentingos institucijos civilių komponento narių, Vokietijos rangovų ir išlaikytinių pasuose daro atitinkamas žymas, kurios būtinai vadovaujantis Lietuvos teisės aktais.
3. Vokietijos karinėms pajėgoms, civilių komponento nariams, Vokietijos rangovams ir jų išlaikytiniams užsieniečių registravimą ir kontrolę reglamentuojančios nuostatos netaikomos.

8 STRAIPSNIS

LOGISTINĖ PARAMA

1. Vokietijos karinių pajėgų prašymu Lietuva, atsižvelgdama į savo vidaus nacionalinius reikalavimus ir turimas galimybes, deda visas pastangas, siekdama Vokietijos karinėms pajėgoms užtikrinti logistinę paramą, kuri būtina vykdant veiklą pagal šį Susitarimą.
2. Prireikus, tokia logistinė parama teikiama už ją atsilyginant.
3. Bet kokios logistinės paramos atveju Vokietijos karinės pajėgos ir Vokietijos rangovai padengia pagrįstas išlaidas, atsiradusias paprašius logistinės paramos ir ją gavus. Šiuo atveju Lietuva Vokietijos karinėms pajėgoms taiko ne mažiau palankias sąlygas nei tos, kurias ji taiko Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms, be to, Vokietijos karinėms pajėgoms ir Vokietijos rangovams taiko ne mažiau palankius tarifus, nei tie, kurie taikomi Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms už panašią logistinę paramą atskaičius mokesčius, rinkliavas ar panašius mokėjimus.

[Vokietijos pasiūlymas] 8 BIS STRAIPSNIS DALYVAVIMAS LIETUVOS ADMINISTRACINĖJE SISTEMOJE

1. Vokietijos atsiųstas personalas turi teisę gauti Lietuvos administracinėje sistemoje naudojamą asmens kodą.
2. Civilių komponento nariai, karinių pajėgų narių arba civilių komponento narių išlaikytiniai ir Vokietijos rangovai turi teisę dalyvauti Lietuvos sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos sistemose (išskyrus automatinį įtraukimą į pensijų kaupimo sistemą, bet su galimybe prisijungti prie šios sistemos savanoriškumo pagrindu), jei jų planuojamo buvimo šalyje trukmė viršija tris mėnesius.

[Lietuvos pasiūlymas] 8 BIS STRAIPSNIS Statusą patvirtinantis pažymėjimas

1. Vokietijos atsiųstam personalui išduodamas jų statusą patvirtinantis pažymėjimas, jei jų planuojamo buvimo Lietuvos Respublikoje trukmė viršija tris mėnesius.
2. Statusą patvirtinantis pažymėjimas laikomas asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu, , , kuris patvirtina ir asmens teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje dokumente nurodytą laikotarpį ir tokio asmens statusą pagal šį Susitarimą. Išduodant statusą patvirtinantį pažymėjimą asmeniui suteikiamas asmens kodas.
3. Statusą patvirtinantis pažymėjimas išduodamas galiojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatyta tvarka.
4. Jei Vokietijos karinių pajėgų narys miršta Lietuvos Respublikos teritorijoje arba palieka ją dėl perkėlimo, tokio nario išlaikytiniai, kol jie yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, nepraranda pagal šį Susitarimą suteikto išlaikytinių statuso tris mėnesius nuo tokios mirties ar perkėlimo. Jei išlaikytiniai vaikai lanko švietimo įstaigas Lietuvos Respublikos teritorijoje iki nario mirties ar perkėlimo, patys išlaikytiniai nepraranda išlaikytinių statuso bent 30 kalendorinių dienų nuo mokslo metų pabaigos arba mokslo nutraukimo dienos.

9 STRAIPSNIS

TRANSPORTO PRIEMONĖS

1. Lietuvos institucijos pripažįsta Vokietijos karinių ir civilinių institucijų išduotus Vokietijos karinių pajėgų, Vokietijos rangovų ir išlaikytinių transporto priemonių ir priekabų registracijos ir teisę vairuoti suteikiančius pažymėjimus. Vokietijos karinių institucijų prašymu, Lietuvos institucijos neatlygintinai išduoda karinius transporto priemonių registracijos numerius Vokietijos karinių pajėgų oficialioms nekovinėms transporto priemonėms, vadovaudamosi Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms taikoma tvarka. Vokietijos karinių pajėgų narių, Vokietijos rangovų ir išlaikytinių asmeninėms transporto priemonėms Lietuvos institucijos išduoda registracijos numerius, kurie nesiskiria nuo Lietuvos gyventojams įprastai išduodamų registracijos numerių, taikydamos įprastus mokesčius ir rinkliavas. Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose nacionalinės teisės aktuose nustatyti reikalavimai dėl transporto priemonių registravimo netaikomi, jei transporto priemonė registruota Vokietijos institucijų.
2. Vokietijos karinės institucijos imasi atitinkamų saugos priemonių dėl transporto priemonių ir priekabų, kurias jos registravo ir kurioms suteikė leidimus arba kuriomis Vokietijos karinės pajėgos naudojasi Lietuvos Respublikos teritorijoje.

10 STRAIPSNIS

PAŽYMĖJIMAI IR PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS PRIPAŽINIMAS

1. Pažymėjimas ar leidimas, kurį Vokietijos institucijos išdavė Vokietijos karinių pajėgų nariui ar Vokietijos rangovui ir kuriuo leidžiama jo turėtojų valdyti karinių pajėgų transporto priemones, laivus ar orlaivius, galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekamoms operacijoms.
2. Lietuvos institucijos, nereikalaujamos išlaikyti vairavimo egzamino ar sumokėti mokesčio, pripažįsta Vokietijos karinių pajėgų narių, civilių komponento narių ir jų išlaikytinių, taip pat Vokietijos rangovų vairuotojo pažymėjimus, kuriuos Vokietijos institucijos išdavė kaip suteikiančius teisę vairuoti asmenines transporto priemones, galiojančiais visą jų buvimo šalyje laiką vykdant Susitarime numatytą veiklą, jei vairuotojo pažymėjimo turėtojas yra ne jaunesnis nei 18 metų. Reikalavimas turėti tarptautinį vairuotojo pažymėjimą netaikomas.
3. Lietuva nereikalauja, kad Vokietijos karinių pajėgų nariai ar Vokietijos rangovai įgytų Lietuvoje išduodamus profesionalaus vairuotojo pažymėjimus arba įgytų Lietuvoje suteikiamą profesinę kvalifikaciją tam, kad jie, vykdydami savo oficialius ar sutartinius įsipareigojimus, galėtų teikti paslaugas Vokietijos karinėms pajėgoms ir jų išlaikytiniams arba Vokietijos rangovams ar kitiems asmenims, dėl kurių susitariama.
4. Lietuva pripažįsta išlaikytinių, kaip jie aprašyti 2 straipsnio 5 dalyje, įgytą profesinę kvalifikaciją ir licencijas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka, jei jie nori užsiimti Lietuvoje reguliuojama profesija.

11 STRAIPSNIS

ORLAIVIŲ, LAIVŲ IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ JUDĖJIMAS

1. Vokietijos karinių pajėgų ar išimtinai jų nurodymu valdomos transporto priemonės ir laivai gali atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją, išvykti iš jos ir joje judėti vadovaujantis atitinkamomis sausumos ir jūrų saugumą bei judėjimą reglamentuojančiomis nuostatomis, atsižvelgiant į asmeninės nuosavybės privatumą ir nurodytas saugomas zonas bei nustatyta tvarka gavus Lietuvos Respublikos institucijų pritarimą. Vokietijos Vyriausybės orlaiviams ir civiliniams orlaiviams, kurie tuo metu vykdo skrydžius išimtinai pagal sutartį su Vokietijos gynybos ministerija, Lietuvos Respublikos teritorijoje leidžiama skristi virš jos teritorijos, skrydžio metu pasipildyti degalų atsargas, nutūpti ir pakilti, laikantis atitinkamų skrydžių saugą ir navigaciją reglamentuojančių nuostatų bei nustatyta tvarka gavus Lietuvos Respublikos institucijų pritarimą. Į Vokietijos Vyriausybės orlaivius, laivus ir transporto priemones negali būti patenkama ir jie negali būti tikrinami neturint Vokietijos institucijų leidimo.
2. Šalių kompetentingos institucijos bendradarbiauja, rengdamos tvarką, kuria vadovaudamosi Vokietijos pajėgos galės vežti ginklus, sunkią įrangą ir pavojingas medžiagas Lietuvos Respublikos teritorijoje.
3. Vokietijos Vyriausybės orlaiviams ir civiliniams orlaiviams, kurie tuo metu vykdo skrydžius išimtinai pagal sutartį su Vokietijos gynybos ministerija, Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose ir valstybei priklausančiuose ir jos valdomuose aerodromuose oro navigacijos mokesčiai, rinkliavos ar kiti mokesčiai (pavyzdžiui, rinkliavos už oro navigacijos paslaugas Lietuvos Respublikos oro erdvėje (maršruto ir terminalo) ir rinkliavos už naudojimąsi oro uostais) netaikomi. Vokietijos karinių pajėgų ar jų valdomiems ar išimtinai jų nurodymu valdomiems laivams Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose ir valstybei priklausančiuose ir jos valdomuose uostuose laivavedybos paslaugų ar uosto mokesčiai, laivo iškrovimo ir pakrovimo lichteriu mokesčiai, uosto rinkliavos ar kiti panašūs mokesčiai netaikomi. Vokietijos karinės pajėgos ir Vokietijos karinėms pajėgoms dirbantys Vokietijos rangovai moka pagrįstus mokesčius už paslaugas, kurių buvo paprašyta ir kurios buvo suteiktos, o tie mokesčiai neturi būti didesni už tuos, kuriuos moka Lietuvos ginkluotosios pajėgos atskaičius mokesčius ir panašias rinkliavas.

12 STRAIPSNIS

BAUDŽIAMOJI JURISDIKCIJA IR PRIEVARTOS PRIEMONĖS

1. Tiek, kiek vadovaujantis NATO SOFA VII straipsniu Lietuvos Respublikos institucijos turi pirminę teisę įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją Vokietijos karinių pajėgų narių atžvilgiu, Lietuvos kompetentingos institucijos tos teisės atsisako, nebent remiantis Lietuvos Respublikos esminiais teisingumo vykdymo interesais įgyvendinti tokią

baudžiamąją jurisdikciją privaloma.

2. Remiantis Lietuvos Respublikos esminiais teisingumo vykdymo interesais įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją gali tapti privaloma visų pirma tokiais atvejais:
  - a) jei padaroma baudžiamoji nusikalstama veika, nurodyta NATO SOFA VII straipsnio 2 dalies c punkte, taip pat panaši reikšminga nusikalstama veika, kelianti pavojų Lietuvos Respublikos saugumui,
  - b) jei padaroma nusikalstama veika, sukelianti žmogaus mirtį, taip pat sunki nusikalstama veika, pažeidžianti fizinę ir seksualinę neliečiamybę, išskyrus tuos atvejus, kai tokia nusikalstama veika įvykdoma siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nario atžvilgiu; ir
  - c) jei bandoma vykdyti tokią nusikalstamą veiką ir dalyvaujama ją vykdyant.
3. Lietuvos kompetentingoms institucijoms atsisakius teisės įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją, siunčiančiosios valstybės kompetentingos institucijos nedelsdamos išsiunčia tokiais veiksmais įtariamą asmenį iš Lietuvos Respublikos teritorijos ir pateikia savo kompetentingoms institucijoms prašymą išnagrinėti tokį atvejį ir priimti sprendimą dėl baudžiamojo proceso pradėjimo.
4. Abiejų valstybių kompetentingi teismai ir institucijos, laikydamiesi šių valstybių nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų ir tarptautiniuose susitarimuose nustatytų įpareigojimų, teikia vieni kitiems teisinę pagalbą vykdydami baudžiamąjį procesą. Jei Lietuvos Respublikos institucijos neatsisako teisės įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją, siunčiančiosios valstybės kompetentingos institucijos tiek, kiek leidžia jiems taikomos teisės sistema, pasinaudoja savo įtaka siekdama įtikinti Vokietijos karinių pajėgų narius, kurie įtariamai padarę nusikalstamą veiką būdami Lietuvos Respublikoje, atvykti į Lietuvos Respublikos teismus ir institucijas, jei tai padaryti juos įpareigoja Lietuvos Respublikos teisė.
5. Lietuvos Respublikos kompetentingi teismai ir institucijos, neviršydami savo jurisdikcijos ir kompetencijos, turi teisę paskirti ir įvykdyti prievartos priemones Vokietijos karinių pajėgų narių atžvilgiu, kol jie būna Lietuvos Respublikoje.
6. Jei Vokietijos karinių pajėgų narį suima Lietuvos Respublikos institucijos arba taikomos kitos prievartos priemonės ir asmuo sulaikomas, Lietuvos kompetentinga institucija nedelsdama apie tai praneša Lietuvos Respublikoje esančiai siunčiančiosios valstybės diplomatinei misijai. Tokiame pranešime nurodoma, kurio teismo ar institucijos kompetencijai priklauso tolesni procesiniai veiksmai.
7. Siunčiančiosios valstybės teismai ir institucijos neįgyvendina baudžiamosios jurisdikcijos priimančiojoje valstybėje.

13 STRAIPSNIS

SULAIKYMAS IR GALIMYBĖ PALAIKYTI RYŠIUS

1. Jei Lietuvos institucijos suima ar sulaiko Vokietijos karinių pajėgų narį arba išlaikytinį, jos nedelsdamos praneša apie tai Vokietijos karinėms institucijoms. Vokietijos karinėms institucijoms nedelsiant sudaroma galimybė susisiekti su tokiu asmeniu, jei jos to prašo, ir ikiteisminį tyrimą organizuojančio ir jam vadovaujančio prokuroro sutikimu leidžiama dalyvauti visuose procesuose, taip pat Lietuvos institucijų atliekamose tokio nario ar išlaikytinio apklausose.
2. Vokietijos karinių pajėgų narys ar išlaikytinis, dėl kurio atliekamas tyrimas arba kuris yra Lietuvos institucijų teisiamas, yra toliau Vokietijos karinių institucijų kontroliuojamas, jei minėtos karinės institucijos to prašo, kol baigsis visi su tuo asmeniu susiję teismo procesai (taip pat ir apeliaciniai procesai). Tokiais atvejais prašymas teikiamas tik tada, jei Vokietijos karinės institucijos patvirtina, kad jos gali užtikrinti Vokietijos karinių pajėgų nario ar išlaikytinio dalyvavimą visuose Lietuvos institucijų vykdomuose procesuose, kuriuose jam gali reikėti dalyvauti. Jei Lietuvoje vykstantis teismo procesas trunka ilgiau nei metus skaičiuojant nuo jo pradžios, Vokietijos karinėms institucijoms panaikinami visi šioje dalyje joms nustatyti įpareigojimai. Minėtas laikotarpis gali būti pratęstas išimtinėmis aplinkybėmis, dėl kurių susitaria Vokietijos karinės institucijos ir atitinkamos Lietuvos institucijos.
3. Laikotarpis, kurį asmuo praleido sulaikytas Lietuvos institucijų arba suimtas Vokietijos karinių institucijų, išskaičiuojamas iš bet kokios laisvės atėmimo bausmės, kuri galiausiai skiriama tuo atveju, trukmės.
4. Išskyrus atvejus, dėl kurių Šalys susitaria kitaip, Lietuvos teismo Vokietijos karinių pajėgų nariui ar išlaikytiniui skirtą laisvės atėmimo bausmę jis ar ji atlieka vienoje ar keliose Lietuvos įkalinimo įstaigose, kurias Šalys pasirenka šiam tikslui. Lietuvos institucijos leidžia Vokietijos karinių institucijų atstovams aplankyti tokius asmenis kitu laiku nei įprastinės lankymo valandos ir teikti jiems pagalbą, taip pat pasirūpinti jų sveikata, gerove ir dvasine būkle, parūpinti drabužių, maisto, patalynės, pasirūpinti, kad jie gautų medicinos ir odontologo pagalbą bei religinę paramą, suderinus tai su atitinkamais Lietuvos pareigūnais. Lietuvos institucijos leidžia šeimos nariams aplankyti tokius asmenis įprastinėmis lankymo valandomis ir tuo metu, dėl kurio gali būti specialiai susitariama, ir teikti jiems pagalbą, taip pat pasirūpinti jų sveikata, gerove ir dvasine būkle, parūpinti drabužių, maisto, patalynės, pasirūpinti, kad jie gautų medicinos ir odontologo pagalbą bei religinę paramą, suderinus tai su atitinkamais Lietuvos pareigūnais.

14 STRAIPSNIS

DRAUSMĖ

Vokietijos karinės institucijos atsakingos už Vokietijos karinių pajėgų drausmės palaikymą ir gali infrastruktūros objektuose ir zonose, dėl kurių susitariama ir kuriuose dislokuotos Vokietijos karinės pajėgos, įsteigti karinės policijos padalinius. Vokietijos karinės institucijos taip pat gali leisti panaudoti tokius padalinius netoli karinių infrastruktūros objektų ir zonų, kuriuose dislokuotos Vokietijos karinės pajėgos, esančiose bendruomenėse, suderinus tai su Lietuvos pareigūnais.

15 STRAIPSNIS

IEŠKINIAI

1. Karinių pajėgų nariai ir civilių komponentas negali būti įtraukiami į jokių procesus, susijusius su dėl tokių asmenų veikimo ar neveikimo jiems einant oficialias pareigas pradėtais civiliniais ieškiniais ar administracinėmis nuobaudomis. Tokie ieškiniai gali būti teikiami atitinkamoms Lietuvos institucijoms ir nagrinėjami, vadovaujantis NATO SOFA VIII straipsnio nuostatomis.
2. Šiame straipsnyje sąvoka „civilių komponentas“ apima visus asmenis, neatsižvelgiant į jų pilietybę ar gyvenamąją vietą, kurie yra Vokietijos Vyriausybės darbuotojai, einantys Vokietijos karinių pajėgų jiems paskirtas oficialias pareigas, tačiau neapima Vokietijos rangovų, kitų rangovų ir rangovų darbuotojų ar nekomercinių organizacijų, neatsižvelgiant į jų pilietybę ar gyvenamąją vietą.
3. Jei dėl oficialių pareigų arba jei dėl tinkamo nedalyvavimo teismo procese pateisinimo karinių pajėgų nariams ir civilių komponentui leidžiama laikinai nedalyvauti nagrinėjant ne baudžiamojo pobūdžio bylas, teismo sprendimai dėl karinių pajėgų narių ir civilių komponentų jiems nedalyvaujant nėra priimami, taip pat nesiimama jų interesus pažeisti galinčių veiksmų.
4. Nustatant, ar galima civilinė atsakomybė atsirado dėl veikimo ar neveikimo karinių pajėgų nariui ar civilių komponentui vykdant oficialias pareigas, atitinkamos Lietuvos Respublikoje esančios Vokietijos aukščiausios karinės institucijos paliudijimas, kad minėtas veikimas ar neveikimas įvyko vykdant oficialias pareigas, laikomas galutiniu fakto patvirtinimu.

16 STRAIPSNIS

TARNYBINĖMS REIKMĖMS TAIKOMOS MOKESTINĖS IŠIMTYS

1. Vokietijos karinėms pajėgoms įsigyjant materialinių išteklių, atsargų, paslaugų, įrangos ir kito turto, netaikomas pridėtinės vertės mokestis (PVM), naudojimo mokesčiai, akcizo mokesčiai arba panašūs ar juos pakeičiantys mokesčiai.
2. Įsigijimas neapmokestinamas pirkimo vietoje Lietuvos Respublikos nustatytais sąlygomis ir tvarka, jei vykdant sandorį pateikiamas patvirtinimas, kad materialiniai ištekliai, atsargos, paslaugos, įranga ir kitas turtas skirti Vokietijos karinėms pajėgoms. Jei perkamos akcizais apmokestinamos prekės, tos prekės nuo mokesčio atleidžiamos pirkimo vietoje tik tuo atveju, jei prekės yra įsigyjamoms akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje ir, sudarant sandorį, pateikiamas minėtas patvirtinimas. Visais kitais atvejais išimtis taikoma grąžinant sumokėtą mokestį arba kitu būdu, dėl kurio abipusiškai susitariama.
3. Vokietijos karinės pajėgos gali steigti ir valdyti tiesiogiai arba per koncesininką:
  - a) kavines, kurios suprantamos kaip maitinimo įstaigos, aptarnaujančios Vokietijos karinių pajėgų narius;

- b) parduotuves, kurios suprantamos kaip parduotuvės ar keityklos, palengvinančios neapmokestinamų ir neapmuitinamų prekių, įskaitant tabako produktus ir alkoholį, tiekimą ir perpardavimą bei paslaugas Vokietijos karinių pajėgų nariams.
- c) valgyklos, suprantamos kaip patalpos, kuriose tiekiamas lengvas maistas, gėrimai ir skatinamas Vokietijos karinių pajėgų narių bendravimas.
4. Vokietijos karinės pajėgos atleidžiamos nuo mokesčių už pajamas, gautas iš pardavimo ir paslaugų, teikiamų jų kavinėse, parduotuvėse, ar valgyklose, ar iš kitos laisvalaikio užimtumo veiklos, nepriklausomai nuo to, ar ji vykdoma tiesiogiai, ar jų vardu per koncesininką. Atleidimas nuo mokesčių, kuriuo naudojasi Vokietijos karinės pajėgos, netaikomas koncesininko gautoms pajamoms ar pelnui, kuriuos koncesininkas pagal Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus gali būti įpareigotas deklaruoti mokesčių tikslais.

17 STRAIPSNIS

ASMENINĖMS REIKMĖMS TAIKOMOS MOKESTINĖS IŠIMTYS

1. Vokietijos karinių pajėgų nariai ir išlaikytiniai neprivalo mokėti mokesčių, rinkliavų, licencijų mokesčio ar panašių mokesčių Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurie gali būti taikomi nuosavybei į materialų kilnojamąjį turtą, kuris buvo įsivežtas į Lietuvos Respubliką arba Lietuvos Respublikoje įsigytas asmeniniams poreikiams, tokio turto turėjimui, naudojimui, apsikeitimui ar perdavimui mirties atveju.
2. Vokietijos karinių pajėgų narių ir išlaikytinių transporto priemonėms netaikomi Lietuvos kelių mokesčiai, registracijos ar licencijų mokesčiai ir panašūs mokesčiai, tačiau išimtis netaikoma mokesčiams už naudojimąsi keliais, tiltais ir tuneliais, kuriuos moka visi gyventojai, arba dengiant suteiktų paslaugų sąnaudas.
3. Pajamų mokesčiui taikomos NATO SOFA ir 1997 m. liepos 22 d. Vilniuje pasirašytos Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutarties dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo, iš dalies pakeista 2022 m. rugsėjo 30 d. Vilniuje pasirašytu protokolu, nuostatos ir jų sąlygos, taip pat nacionalinė abiejų valstybių teisė, nebent šis susitarimas numato kitaip.
4. NATO SOFA X straipsnyje nustatyta pajamų mokesčiui taikoma išimtis taip pat taikoma pajamoms, kurias Vokietijos karinių pajėgų nariai, išlaikytiniai ir Vokietijos rangovai gauna dirbdami šio Susitarimo 2 straipsnio 3 dalyje nurodytoms organizacijoms ir vykdydami 21 ir 22 straipsniuose nurodytą veiklą, bei pajamoms, kurios gaunamos iš ne Lietuvos Respublikoje esančių šaltinių.
5. Išskyrus šio Susitarimo 24 straipsnyje nurodytus atvejus, pajamoms, kurios yra neapmokestinamos Lietuvos Respublikoje, netaikomos Lietuvos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, kuriomis darbdavys ar savarankiškai dirbantis asmuo įpareigojamas išskaičiuoti ar iš anksto sumokėti pajamų mokesčius ir socialinio draudimo įmokas.
6. Šio straipsnio nuostatomis nedraudžiama susigrąžinti už pirkinius sumokėtą mokestį, juos

išsivežant.

18 STRAIPSNIS

ĮVEŽIMAS IR IŠVEŽIMAS TARNYBINIAIS TIKSLAIS

1. Remiantis NATO SOFA XI straipsniu, materialinius išteklius, atsargas, įrangą ir kitą turtą, kuriuos įsiveža Vokietijos karinės pajėgos ir B priede išvardyti rangovai, leidžiama įvežti į Lietuvos Respubliką. Tokio įvežimo atveju netaikomos rinkliavos, importo ar registracijos mokesčiai bei kiti panašūs mokesčiai, įskaitant naudojimo mokesčius, akcizus ir PVM, bet jais neapsiribojant.
2. Prireikus Šalys bendradarbiauja, norėdamos užtikrinti, kad įsivežamų materialinių išteklių, atsargų, įrangos ir kito turto kiekis būtų nuosaikus.
3. Vokietijos karinės pajėgos pateikia Lietuvos institucijoms atitinkamą pažymėjimą, kuriuo patvirtinama, kad tokie materialiniai ištekliai, atsargos, įranga ir kitas turtas atitinka išimties taikymo pagal šią dalį sąlygas. Lietuvos muitinės pareigūnai priima tokį pažymėjimą, kuris pateikiamas kaip nurodyta NATO SOFA XI straipsnio 4 dalyje, vietoj vežamų daiktų muitinės deklaracijos. Jei materialinius išteklius, atsargas, įrangą ir kitą turtą įsiveža B priede išvardyti rangovai pagal šioje dalyje nustatytas sąlygas, Vokietijos karinės pajėgos reikalauja, kad rangovai tuos daiktus naudotų vien tik su Vokietijos karinėmis pajėgomis sudarytomis sutartims įgyvendinti.
4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems materialiniams ištekliams, atsargoms, įrangai ir kitam turtui netaikomi jokie mokesčiai ar kitos rinkliavos, kurie priešingu atveju būtų apskaičiuojami tokiam turtui po įsivežimo ar įsigijimo.
5. Išvežant iš Lietuvos Respublikos šio straipsnio 1 dalyje nurodytus materialinius išteklius, atsargas, įrangą ir kitą turtą, Lietuvos eksporto mokesčiai netaikomi.

19 STRAIPSNIS

ĮVEŽIMAS IR IŠVEŽIMAS ASMENINIAIS TIKSLAIS

1. Vokietijos karinės pajėgos, išlaikytiniai ir Vokietijos rangovai gali įsivežti savo asmeninį turtą į Lietuvos Respublikos teritoriją nemokėdami importo muitų ir PVM pagal 2009 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1186/2009, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą, 2009 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 2009/132/EB dėl Direktyvos 2006/112/EB 143 straipsnio b ir c punktų taikymo, neapmokestinant galutinio tam tikrų prekių importo pridėtinės vertės mokesčiu, ir kitų teisės aktų, įgyvendinančių minėtus reglamentą ir direktyvą, nustatytas sąlygas.
2. Vokietijos atsiųstas personalas gali nemokėdami eksporto mokesčių ar rinkliavų vėl išvežti (arba išsivežti) daiktus, kuriuos jie įsivežė į Lietuvos Respubliką (arba įsigijo Lietuvos Respublikoje) tarnybos laikotarpiu.

20 STRAIPSNIS

MUITINĖS PROCEDŪROS

1. Lietuva imasi visų atitinkamų priemonių, siekdama užtikrinti, kad muitinės formalumai šiame Susitarime nurodytais Vokietijos karinių pajėgų ir B priede išvardytų Vokietijos rangovų vykdomo įsivežimo ir išvežimo atvejais būtų atlikti sklandžiai ir greitai. Bet koks muitinės patikrinimas atliekamas operatyviai.
2. Muitinės patikrinimai pagal šį Susitarimą atliekami, laikantis procedūrų, dėl kurių tarpusavyje susitaria atitinkamos Lietuvos institucijos ir Vokietijos karinės pajėgos.
3. Vokietijos karinių pajėgų įslaptinta informacija gali būti įvežama į Lietuvos Respubliką ir išvežama iš jos neatliekant jokių muitinės patikrinimų. Sąvoka „įslaptinta informacija“ apibrėžta Informacijos saugumo sutarties 3 straipsnyje; įslaptinta informacija turi būti tvarkoma, laikantis joje ar vėlesnėse sutartyse nustatytų sąlygų.
4. Vokietijos karinės institucijos parengia infrastruktūros objektuose, kuriuose dislokuotos Vokietijos karinės pajėgos, taikytinas priemones, kurios būtinos, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui teisėmis, suteiktomis pagal NATO SOFA muitinės nuostatas ir šį Susitarimą. Vokietijos institucijos ir Lietuvos institucijos bendradarbiauja tirdamos bet kokį galimo muitinės nuostatų pažeidimo atvejį.

21 STRAIPSNIS

KARINĖS VEIKLOS APTARNAVIMO VEIKLA

1. Vokietijos karinės pajėgos gali tam tikrose Lietuvos Respublikos vietose, dėl kurių Šalys tarpusavyje susitaria, įsteigti kariams paslaugas teikiančius centrus, parduotuves ir kitokias pardavimo vietas, atidaryti karines valgyklas, socialinius ir švietimo centrus bei poilsio organizavimo paslaugų centrus, kuriais naudotųsi Vokietijos karinių pajėgų nariai, išlaikytiniai ir kiti tam leidimą turintys darbuotojai, dėl kurių Šalys tarpusavyje susitaria. Vokietijos karinės institucijos gali vykdyti ir prižiūrėti karinės veiklos aptarnavimo veiklą tiesiogiai arba sudarydamos sutartis su kitomis organizacijomis. Lietuva nereikalauja jokių licencijų, leidimų, patikrų ar kitokios veiklos kontrolės, vykdamą minėtą karinės veiklos aptarnavimo veiklą.
2. Vokietijos karinės pajėgos gali sudaryti sutartis su finansų įstaigomis dėl bankininkystės ir kitokios finansinės veiklos vykdymo Lietuvos Respublikoje, kad patenkintų išimtinai tik Vokietijos karinių pajėgų, Vokietijos rangovų ir išlaikytinių poreikius.
3. Šiame straipsnyje nurodytai veiklai ir organizacijoms taikomos tokios pat mokesčių ir muitų lengvatos, kokios taikomos Vokietijos karinėms pajėgoms. Tokia veikla yra vykdoma vadovaujantis, o organizacijos veikia vadovaudamosi galiojančiais Vokietijos teisės aktais. Nereikalaujama, kad tokios veiklos subjektai ir organizacijos rinktų ar mokėtų mokesčius ar kitokias rinkliavas už veiklas, susijusias su jų darbu.
4. Vokietijos karinės pajėgos nustato atitinkamas priemones, kuriomis užtikrinama, kad,

vykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą veiklą į Lietuvos Respublikos teritoriją įsivežti ar joje įsigyti arba šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų organizacijų į Lietuvos Respublikos teritoriją įsivežti ar joje įsigyti daiktai ir turtas nebūtų parduoti leidimo dalyvauti tokioje veikloje ar organizacijose neturintiems asmenims.

22 STRAIPSNIS

KARINIO PAŠTO SKYRIAI

1. Vokietijos karinės pajėgos gali įsteigti, išlaikyti ir eksploatuoti karinio pašto skyrius, kuriais naudotųsi Vokietijos karinės pajėgos, išlaikytiniai ir rangovai. Tokio skyriaus išsiunčiama korespondencija gali būti ženklinama Vokietijos pašto ženklais.
2. Vokietijos karinių pajėgų oficiali korespondencija negali būti tikrinama, apieškoma ar areštuojama.

23 STRAIPSNIS

VALIUTA IR JOS KEITIMAS

1. Vokietijos karinės pajėgos turi teisę įsivežti, išsivežti ir naudotis Europos valiuta arba euro valiuta išreikštomis priemonėmis neribotai.
2. Vokietijos karinės institucijos gali Vokietijos karinių pajėgų nariams ir išlaikytiniams platinti arba keisti valiutą ir priemones, kurios išreikštos valiuta, į valiutą, kuri galioja:
  - a. Lietuvos Respublikoje,
  - b. bet kurioje kitoje valstybėje, tačiau tiek, kiek reikia kelionei turint leidimą, įskaitant atostogų kelionę.
3. Vokietijos karinių pajėgų nariai ir išlaikytiniai gali:
  - a. įsivežti ir išsivežti euro valiutą ir euraiš išreikštas priemones ir
  - b. išsivežti iš Lietuvos Respublikos bet kokią valiutą ir bet kokia valiuta išreikštas priemones, jei tie Vokietijos personalo nariai ar išlaikytiniai įsivežė tą valiutą ar priemones į Lietuvos Respubliką arba gavo iš Vokietijos karinių pajėgų.

24 STRAIPSNIS

DARBAS

1. Vokietijos karinės pajėgos ir organizacijos, vykdančios šio Susitarimo 21 ir 22 straipsniuose aprašytą karo tarnybos veiklą, gali samdyti ir įdarbinti išlaikomus asmenis, taip pat asmenis, turinčius teisę dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje, ir administruoti šiuos darbuotojus pagal šį straipsnį.
2. Susitarimo 2 straipsnio 5 dalyje nurodyti išlaikomi asmenys gali būti įdarbinami arba vykdyti savarankišką veiklą Lietuvos Respublikoje be leidimo dirbti. Teisę dirbti Lietuvos Respublikoje patvirtina statuso pažymėjimas, išduotas pagal šį Susitarimą (8bis straipsnis).

3. Vokietijos karinių pajėgų įdarbinimo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, papildomas išmokas ir jų padidinimą, nustato Vokietijos karinės pajėgos ir tokios organizacijos pagal galiojančius Vokietijos įstatymus ir kitus teisės aktus, atsižvelgdamos į Lietuvos Respublikos imperatyvias darbo teisės taisyklės ir vyraujančią darbo užmokestį. Su tokiais sąlygomis būsimieji darbuotojai supažindinami teikiant prašymą priimti į darbą. Kolektyvinių veiksmų teisėtumas kolektyviniuose darbo ginčiuose nustatomas ir kolektyviniai darbo ginčai nagrinėjami pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
4. Valstybinio socialinio draudimo įmokos už Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbančius išlaikomus asmenis, nurodytus Susitarimo 2 straipsnio 5 dalyje, išskyrus dirbančius Vokietijos karinėse pajėgose ir organizacijose pagal šio straipsnio 1 dalį, mokamos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir Europos Sąjungos reglamentus.

25 STRAIPSNIS

MEDICININĖS PASLAUGOS

1. Vadovaujantis NATO SOFA IX straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublika sudaro sąlygas Vokietijos atsiųstam personalui ir jų išlaikytiniams gauti sveikatos priežiūros ir odontologijos paslaugas, įskaitant stacionarinį gydymą, abiejų valstybių kompetentingų institucijų nustatytais sąlygomis arba sąlygomis, dėl kurių susitariama.
2. Vokietijos karinės pajėgos gali įsteigti, sudaryti sutartis su, išlaikyti ir eksploatuoti sveikatos priežiūros ir odontologijos paslaugų teikimo punktus Lietuvos Respublikoje abiejų valstybių kompetentingų institucijų nustatytais sąlygomis arba sąlygomis, dėl kurių susitariama. Vokietijos karinės pajėgos gali importuoti ir aprūpinti tuos sveikatos priežiūros ir odontologijos paslaugų teikimo punktus vaistais be atskiro Lietuvos institucijų sprendimo arba leidimo.

26 STRAIPSNIS

SUTARČIŲ SUDARYMO PROCEDŪROS

1. Vokietijos karinės pajėgos gali sudaryti sutartis dėl bet kokių materialinių išteklių, atsargų ir įrangos tiekimo ar paslaugų (įskaitant statybos paslaugas) teikimo Lietuvos Respublikoje ir nevaržomos gali pasirinkti rangovą, tiekėją ar asmenį, kuris teiktų tokius materialinius išteklius, atsargas ir įrangą ar teiktų paslaugas. Tokias sutartis kviečiama sudaryti, jos sudaromos ir valdomos remiantis taikomais Europos Sąjungos arba Vokietijos įstatymais ir kitais teisės aktais.
2. Lietuva Vokietijos karinėms pajėgoms taiko ne mažiau palankias prekių, paslaugų ir komunalinių paslaugų pirkimų sąlygas nei tos, kurios taikomos Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms.

3. Vadovaujantis Vokietijos karinių pajėgų prašyme išdėstytomis sąlygomis ir kriterijais, Lietuva pirks prekes, paslaugas ir darbus, kurių reikia šio Susitarimo vykdymui, pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičiančios direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB, 12 straipsnio b punktą ir pagal 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 17 straipsnio b punktą. Šalys susitaria, kad visi pirkimai, kurių reikia šio Susitarimo vykdymui, laikomi susijusiais su gynybos ir saugumo sritimis. Lietuva paskirs kompetentingas institucijas, kurios parengs konkrečias procedūrinės taisyklės dėl tokių sutarčių sudarymo, įskaitant bet neapsiribojant, taisyklės dėl skaidrumo, kvietimo derėtis kriterijus, derybų taisyklės ir reikalavimus, tiekėjų tinkamumo patikrinimo ir pasirinkimo ir sprendimų sudaryti sutartis priėmimo taisyklės, ir peržiūros procedūras.

27 STRAIPSNIS

RANGOVŲ STATUSAS

Vokietijos rangovų sąlygoms, kuriomis jie įdarbinami darbui pagal sutartis su Vokietijos karinėmis pajėgomis, taip pat verslo ir įmonių, kurie užsiima vien tik prekių tiekimu ir paslaugų teikimu Lietuvos Respublikoje esančioms Vokietijos karinėms pajėgoms, licencijavimui ir registravimui Lietuvos įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos netaikomos. Tokiems rangovams taip pat netaikomi jokie pelno mokesčiai, atsirandantys vien tik iš Vokietijos karinėms pajėgoms tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų arba iš Vokietijos karinėms pajėgoms skirtų objektų statybų. Tokiems rangovams Lietuva ar jos valstybiniai dariniai taip pat netaiko jokių pajamų ar pelno mokesčių tai pajamų ar pelno daliai, kuri gauta pagal rangos sutartį arba subrangos sutartį su Vokietijos karinėmis pajėgomis. Vokietijos rangovai, kuriems taikomos pirmiau išdėstytos nuostatos, išvardyti B priede.

28 STRAIPSNIS

APLINKOS APSAUGA, SAUGA IR SVEIKATA

1. Šalys ketina įgyvendinti šį Susitarimą taip, kad būtų užtikrinama aplinkos apsauga, žmogaus sveikata ir sauga. Vokietija patvirtina, kad, vykdydama savo veiklą, ji ketina laikytis atitinkamų Lietuvos teisės aktų, kuriais reglamentuojama aplinkos apsauga, sveikata ir sauga, nuostatų. Lietuva patvirtina, kad įgyvendins įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat standartų, kuriais reglamentuojama aplinkos apsauga, sveikata ir sauga, nuostatas, tinkamai atsižvelgdama į Vokietijos karinių pajėgų, išlaikytinių ir Vokietijos rangovų sveikatą ir saugą. Šalių kompetentingos institucijos ketina tartis dėl su aplinka, žmogaus sveikata ir sauga susijusių klausimų.
2. Lietuva, siekdama aplinkai saugiu būdu tvarkyti pavojingas atliekas, paveda atlikti kompetentingos institucijos funkcijas subjektui, kuris teiktų pranešimus ir (ar) leidimus

pagal 1989 m. kovo 22 d. Bazelyje priimtą Bazelio konvenciją dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės ir 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. spalio 19 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/2174, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo IC, III, IIIA, IV, V, VII ir VIII priedai Vokietijos pajėgos teikia informaciją, kuri būtina Lietuvai vykdant prisiimtus įsipareigojimus.

29 STRAIPSNIS

KOMUNALINĖS PASLAUGOS IR RYŠIAI

1. Vokietijos karinėms pajėgoms ir Vokietijos rangovams leidžiama naudotis vandeniu, elektra ir kitomis komunalinėmis paslaugomis ne mažiau palankiomis sąlygomis, įskaitant tarifus ar rinkliavas, nei tos, kurios panašiomis aplinkybėmis taikomos Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms ar Lietuvos Respublikos Vyriausybei, nereikalaujančios mokėti mokesčių arba kitokių valstybės renkamų įmokų ar rinkliavų. Vokietijos karinėms pajėgoms tenkanti išlaidų dalis turi būti proporcinga naudojimosi tokiomis komunalinėmis paslaugomis daliai.
2. Šalys pripažįsta, kad Vokietijos karinėms pajėgoms gali prireikti pasinaudoti radijo spektru. Vokietijai leidžiama naudotis savo telekomunikacijų sistemomis (taip, kaip sąvoka „telekomunikacijos“ yra apibrėžta 1992 m. Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos įstatuose ir konvencijoje). Tai apima teisę pasinaudoti tokiais priemonėmis ir paslaugomis taip, kad būtų užtikrinta visapusiška galimybė naudotis telekomunikacijų sistemomis, ir teisę šiuo tikslu naudoti visą reikiamą radijo spektrą. Siekdamas išvengti abipusiškai žalingų trikdžių, Vokietijos karinės pajėgos suderina su Lietuvos vykdomuoju atstovu naudojamus dažnius. Vokietijos karinės pajėgos radijo spektru naudojasi nemokamai.

30 STRAIPSNIS

ŠVIETIMO PASLAUGOS

1. Vokietijos atsiųsto personalo nariams ir jų išlaikytiniams sudaromos sąlygos lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir mokytis bendrojo lavinimo mokyklose, profesinio mokymo mokyklose ir aukštojo mokslo įstaigose (universitetuose ir kolegijose), įskaitant lietuvių kalbos kursus, kuriais pasirūpina Lietuvos Respublikos institucijos, tomis pačiomis sąlygomis ir už tokį patį mokestį, kurie taikomi atitinkamiems Lietuvos Respublikos piliečiams.
2. Vokietijos karinės pajėgos turi teisę Lietuvoje steigti ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir bendrojo lavinimo mokyklas, kuriose būtų mokoma vokiečių kalba ir pagal Vokietijos švietimo programą. Švietimo lėšos šioms mokykloms gali būti skiriamos iš Lietuvos Respublikos nacionaliniame biudžete numatytų tikslinių atitinkamiems metams asignuotų lėšų, kurios bus naudojamos ikimokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio

išsilavinimo programoms įgyvendinti. Finansinė ir kita parama teikiama tomis pačiomis sąlygomis, kuriomis ji teikiama nevalstybinėms mokykloms Lietuvos Respublikoje.

3. Lietuvos Respublika pripažįsta išsilavinimą, įgytą 2 punkte aptartose mokyklose, ir minėtų mokyklų išduotus dokumentus, kuriais patvirtinami akademiniai pasiekimai, ir (arba) jų išduotus aukštojo mokslo diplomus Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka. 2 punkte aptartose mokyklose pagal bendrojo išsilavinimo, profesinio mokymo ir aukštojo mokslo programas besimokantys mokiniai ir studentai turi teisę pradėti mokytis, būti pervesti arba pereiti į kitą bet kur esančią mokyklą Lietuvos Respublikos švietimo sistemoje galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka.

31 STRAIPSNIS

ĮGYVENDINIMAS IR GINČŲ SPRENDIMAS

1. Visi šiame Susitarime nurodyti įsipareigojimai vykdomi, atsižvelgiant į turimas šiam tikslui patvirtintas asignuotas lėšas.
2. Prireikus Šalys arba jų vykdomieji atstovai, siekdami įgyvendinti šio Susitarimo nuostatas, gali sudaryti įgyvendinimo susitarimus.
3. Šalys arba jų vykdomieji atstovai bent kartą per metus susitinka abipusiu susitarimu pasirinktoje vietoje pasitarti dėl santykių gynybos srityje, pagal šį Susitarimą vykdomos veiklos ir kitų abiem Šalims svarbių dalykų.
4. Siekiant tinkamo šio Susitarimo įgyvendinimo, vykdomieji atstovai, jei reikia, konsultuojasi, tačiau ne rečiau nei kartą per metus. Vykdomieji atstovai parengia procedūras, kuriomis vadovaudamiesi jų atitinkami darbuotojai tarpusavyje konsultuojasi dėl visų su veiksmingu Susitarimo įgyvendinimu susijusių dalykų.
5. Ginčai sprendžiami kuo žemesniu lygiu, o prireikus perduodami spręsti vykdomiesiems atstovams, kurie nagrinėja ginčą ir priima sprendimą. Ginčai, kurių vykdomieji atstovai išspręsti negali, atitinkamai perduodami Šalims, kurios nagrinėja ginčą ir priima sprendimą.
6. Ginčai ir kiti klausimai, dėl kurių konsultuojamasi pagal šį Susitarimą, neperduodami spręsti jokiam nacionaliniam teismui ar tarptautiniam teismui, tribunolui ar panašiai institucijai arba kokiai nors kitai trečiajai šaliai.

32 STRAIPSNIS

SUSITARIMO ĮSIGALIOJIMAS, PAKEITIMAI IR GALIOJIMO TRUKMĖ

1. Šis Susitarimas įsigalioja dieną, kurią gaunama paskutinė iš diplomatinių notų, kuriomis kiekviena Šalis praneša viena kitai, kad atliko šiam Susitarimui įsigalioti reikalingas vidaus procedūras.
2. Šis Susitarimas sudaromas pradiniam dešimties metų laikotarpiui. Jam pasibaigus,

Susitarimas toliau galioja, tačiau bet kuri Šalis gali jį nutraukti prieš metus diplomatiniais kanalais pateikdama kitai Šaliai rašytinį pranešimą.

3. Šis Susitarimas, įskaitant jo nuostatas dėl Susitarimo galiojimo trukmės, gali būti keičiamas Šalių rašytiniu susitarimu. Bet kokie pakeitimai įsigalioja šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.
4. Šio Susitarimo A ir B priedai yra neatskiriama šio Susitarimo dalis; jie gali būti keičiami rašytiniu vykdomųjų atstovų susitarimu.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti atitinkamų Vyriausybių tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

PASIRAŠYTA Vilniuje 20__ m. _____ d. dviem egzemplioriais lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis, visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo nuostatų aiškinimo, turi būti vadovaujamas tekstui anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS

VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS

VYRIAUSYBĖS VARDU

VYRIAUSYBĖS VARDU

A PRIEDAS

Infrastruktūros objektai ir zonos, dėl kurių susitariama

(Bus sutarta ir keičiama, pvz.)

1. *Ruklos karinis poligonas*
2. *Rūdninkai*
3. *Ukmergės atsargų saugykla A*
4. *Zapalskių atsargų saugykla B*
5. *Kiti.....*

B PRIEDAS

Pagal Susitarimą veikiančių Vokietijos rangovų sąrašas

1. „HIL GmbH“
2. „BWI GmbH“
3. „Fuhrparkservice GmbH“
4. „Bw-Bekleidungs GmbH“
5. *Kiti, kaip bus sutarta*